

Palliatieve sedatie

Wat is palliatieve sedatie?	2
Hoe werkt palliatieve sedatie?	2
Is palliatieve sedatie een soort euthanasie?	2
Wanneer past de arts sedatie toe?	2
Wie beslist daar over?	3
Wat gebeurt er precies?	3
Kan ik vanzelf wakker worden uit palliatieve sedatie?	3
Hoe zit het met de rest van de verzorging?	4
Meer informatie	5

Deze folder is bedoeld voor patiënten die nog maar kort te leven hebben. U begint nu aan de laatste fase van de ziekte, of zult daar binnenkort mee te maken krijgen. Uw arts zorgt ervoor dat u zo min mogelijk last heeft van pijn, benauwdheid, verwardheid of misselijkheid. Soms lukt dat niet met de gewone medicijnen. Dan rest alleen nog palliatieve sedatie.

Wat is palliatieve sedatie?

De arts verlaagt met medicijnen uw bewustzijn. Dit heet 'sederen'. Afhankelijk van de dosering wordt u soezerig, slaperig of valt u in een soort slaap waaruit u meestal niet meer vanzelf ontwaakt. Door de sedatie krijgt u rust. Zowel lichamelijk als geestelijk. De sedatie heeft de bedoeling dat u in rust kunt sterven, zonder ongewenste klachten.

Hoe werkt palliatieve sedatie?

Het doel van palliatieve sedatie is dat uw klachten worden verlicht en dat u zo min mogelijk lijdt. Uw toestand bepaalt hoe diep u gaat slapen. In sommige situaties kunt u aanspreekbaar blijven, in andere gevallen is diepere slaap noodzakelijk.

Het doel van palliatieve sedatie is dus niet perse slaap, het gaat er om uw klachten te verminderen. Medicijnen kunnen 24 uur per dag worden toegediend. Het is ook mogelijk dat de medicijnen alleen 's nachts of een deel van de dag worden gegeven. In de periode dat u geen medicijnen krijgt toegediend, is het mogelijk dat u weer goed wakker bent.

Is palliatieve sedatie een soort euthanasie?

Nee. Palliatieve sedatie beëindigt het leven niet. U overlijdt aan de ziekte, niet door de medicijnen. Door palliatieve sedatie zult u niet sneller sterven.

Wanneer past de arts sedatie toe?

Alleen in de stervensfase en wanneer alle andere behandelingen niet meer helpen om het lijden draaglijk te maken.

Wie beslist daar over?

Palliatieve sedatie is een medische handeling. Uw arts is daarom gebonden aan richtlijnen en moet zorgvuldig handelen. Dat betekent ook dat hij goed moet bepalen of u in aanmerking komt voor sedatie en wat het meest geschikte moment voor het starten ervan is, zodat de sedatie het meeste kans van slagen heeft. Het starten van palliatieve sedatie is een ingrijpende beslissing. Als uw toestand ineens verslechtert, moet de arts snel kunnen ingrijpen. Daarom bespreekt hij dit bijna altijd van tevoren met u, uw naasten en verzorgenden. U hebt zo genoeg tijd om afscheid te nemen van elkaar. U kunt natuurlijk ook afzien van palliatieve sedatie. Begrijpt u iets niet helemaal, of bent u ergens bang voor? Praat erover met uw arts, verpleegkundige of een palliatief consulent. Zij kunnen het u uitleggen en helpen bij het maken van uw keuze.

Wat gebeurt er precies?

De arts zoekt uit welk medicijn bij u past en hoeveel u nodig heeft. Het is moeilijk te voorspellen hoe snel een middel werkt. Dat is bij elke patiënt weer anders. Het kan enige tijd duren voordat u geen last meer heeft van uw klachten. U krijgt de medicijnen toegediend door middel van tabletten, injecties of met een pompje, dat continu de juiste hoeveelheid regelt. Uw situatie wordt regelmatig geëvalueerd. De dosis en het soort middelen worden zo nodig aangepast.

Kan ik vanzelf wakker worden uit palliatieve sedatie?

Een beweging, of trekken met het gezicht, het uiten van een paar woordjes, betekent bijna nooit dat iemand weer wakker wordt.

Mensen bewegen ook in hun normale slaap wel eens. Wanneer het bewustzijn van een patiënt sterk is verlaagd met sedatie, lijdt hij niet meer. Ook niet als hij soms reageert. Het gebeurt heel af en toe wel eens dat een patiënt toch weer wakker wordt. De dosis en het soort middelen worden zo nodig aangepast.

Hoe zit het met de rest van de verzorging?

In de laatste fase van het leven eten en drinken mensen vaak nog maar heel weinig. Soms zelfs helemaal niets meer. Het heeft daarom geen zin om voeding en vocht toe te dienen, ook niet via een infuus; het lichaam vraagt daar niet meer om. Uw comfort staat voorop. Verschillende medicijnen kunnen dan ook gestopt worden en anderen gaan door. De verpleegkundige of uw naaste verzorgt uw mond en houdt deze vochtig. Om te voorkomen dat u last krijgt van een volle blaas, wordt meestal aanbevolen een blaaskatheter in te brengen. U wordt gewassen en ook verder zo goed mogelijk verzorgd.

Samenvattend

- Continue palliatieve sedatie is het verlagen van het bewustzijn in de stervensfase.
- Het doel van palliatieve sedatie is het verlichten van klachten.
- Palliatieve sedatie is een medische beslissing. De arts bepaalt of en wanneer het kan worden ingezet.
- Palliatieve sedatie kan worden ingezet als:
 - De arts denkt dat u binnen enkele dagen tot hooguit twee weken zult overlijden.
 - De klachten niet op een andere manier kunnen worden verlicht.
- Palliatieve sedatie is géén euthanasie. Sedatie verkort het leven niet.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Blijf daar dan niet mee rondlopen! Bespreek ze met uw behandelend arts, verpleegkundige of een palliatief consulent.

Bron: IKNL